

Déli Hirlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Jó és igazságos

atyja akarok lenni az ország minden egyes polgárának — mondotta a király Temesvárott, mintegy elismerésül annak a lojalitásnak és őszinte szeretetnek, mellyel a Bánság és Temesvár népe az uralkodót fenséges családjával együtt itteni tartózkodása alatt övezte és körülvette. Mert nem hatóságilag megszervezett műelkesedés fogadta a felségeket Temesvárott, hanem az őszinte érzelmeknek olyan spontán megnyilatkozása, amely szívből fakadt és szívhez szólt. Ezt érezte bizonyára az uralkodó is és minthogy kimondottan kisebbségektől lakott városban győződhetett meg ime ismételtlen is a lakosság királyhűségéről és hazaszereztetéről, szíve érzelmeit akarta tolmácsolni, amikor az ország kisebbségeihez innen intézett szöveget.

Mert ércnél maradandóbb emléke lesz a fejedelmi szavaknak a kisebbségek szívében. Emlékezetünkbe és szívünkbe vessük az ország első urának gyönyörűségeit, melyekkel nemcsak megnyugtattot, hanem erőt, bizalmat öntött belénk, fokozta szeretetünket és ragaszkodásunkat ehhez a földhöz, mely hazája mindannyiunknak. Mert lehet, hogy néha, mikor azt hittük, hogy egyes hatóságok részéről méltánytalanság ért, elkeseredésünkben úgy éreztük, hogy a haza mostoha anyánk. Most, amikor a leghivatottabb ajakról hangzott el a kinyilatkoztatásszerű kijelentés, hogy az ország lakosai egyformán testvérei egymásnak, tudjuk, mert éreznünk kell, hogy a haza szerető edesanyánk. Edesanyánk, mert erről biztosít az uralkodó szava, aki jó és igazságos atyja minden alattvalójának.

Es meghallhatták most azok is, akik eddig talán másként érezték és gondolkodtak, hogy mi a király óhaja. A király óhaja pedig parancs. Olyan parancs, melynek mindenki engedelmeskedni tartozik. Aki ezt a parancsot megszegi, nem hű alattvalója az uralkodónak és nem szolgálja az ország érdekeit.

Alattvalói hódolattal köszönjük a királynak, hogy érzéseinek és akaratának ilyen impozáns és messzehalatszó módon adott kifejezést. Kövesse mindenki parancsát, mert csak így lehet élő valósággá, amit őfelsége klasszikus szavai nemcsak számunkra, de az ország valamennyi polgára részére jelentenek.

Héttől nyolcig a szalonkocsiban

nyilatkozik a földművelésügyi miniszter a Déli Hirlap munkatársának a kormány és a Magyar Párt együttműködéséről, a jövő tervekről és aktuális politikai kérdésekről.

Temesvár, október 6.

Vasárnap este, amikor az udvari vonat pőfékelő mozdonya már Szent-andrás határában járt, sikerült Constantinescu Sándor földművelésügyi miniszter mellé kerülnöm. Barátaimtól, elvtársaitól és tisztelőitől körülvéve a szalonkocsija felé tartott. Igen természetes, hogy interjút kértem tőle. És már benn ülünk szalonkocsijában. Kedélyesen fesztelenül indul meg a társalgás.

— Nézze kérem, kedves újságíró ur, én

interjút nem adok,

de szépen eldiskurálhatunk, ha úgy tetszik.

És a beszélgetés megindul, a kedélyesség, a jókedv és néha-néha a humor jegyében. Valósággal lebilincsel ez a nagyapó tekintetű, nyájas öreg ur. Az első néhány szó után megérttem, hogy miért nevezik a kormány taktikusának, diplomatájának. A kérdések özönét intézem hozzá. A miniszter válaszol, de a második mondatával már más tárgyat érint, mesél, beszél, de lényegében

nem mond semmit.

És ha mond, azt körülírva teszi, amolyan dodonai válaszok, mintha csak azt mondaná:

— Tessék válogatni szerkesztő ur, — de ő nem mondja, hanem apró szemével kémlelően az ember belsejébe akar tekinteni, mintha szelid vizsgálóbíró lenne. Társaságában volt Cosma Aurel dr. volt miniszter, Oprea János prefektus, Georgevici Lucian dr. főpolgármester, Sendrea Jenő ügyvéd, akik kémlelve figyelték, hogy milyen hatást ér el a kormány taktikusa egy magamfajta kisebbségi újságírónál. Cipeanu államtitkár nem szólt semmit, de a többi ur élénken részt vett a társalgásban.

— Miniszter ur, — kérdeztem, — lehetséges-e valamelyes együttműködés a községi választásokon

a kormány és a Magyar Párt között? Teljesíti-e a kormány a Magyar Párt generális kívánságait?

— A Magyar Párt generális kívánságairól semmit sem tudok, de ez min- ket nem is érdekel. Mi haladunk a ma-

gunk útján, ha a kisebbségek jónak tartják a velünk való működést, jöjjenek, szívesen látjuk őket. Paktumról nem tudok semmit. A mi kisebbségi politikánk felette egészséges. Remélem hallotta, hogy őfelsége a mai banketton milyen kijelentést tett: atyja akar lenni minden polgárának, egyformán, nem keresi és nem kutatja kinek-kinek a nemzetiségét, ez a

kormány jelszava

is. Maguk panaszkodnak, de jöhet utánunk sokkal rosszabb is... — adja meg a választ Constantinescu miniszter.

— Igaz-e, miniszter ur, hogy az őszi ülészak lefolytatása után végérvényesen megy a liberális kormány? — volt a második kérdésem.

Constantinescu rám néz, mosolyra fakad és a vele szemben ülő Oprea prefektusra és Georgevici főpolgármesterre mutatva megszólal:

— Miért akarja maga minden áron, elrontani az uraknak vacsoráját? Én nem mondom, hogy a kormány megy, én nem mondom, hogy marad, mert én ezt nem tudom. De annyit mondhatok, hogy a mostani ülészakon csupa olyan törvényjavaslatot tárgyalunk és szavazunk meg, amelyeket egy

a jövő munkálkodásra

és működésre berendezkedő, komoly kormány terjeszthet csak törvényhozas elé. Tető alá kerül az új választójogi törvény, a sajtótörvény, a szesz-törvény és az ország választani fog. Hogy ki vezeti, milyen kormány a választásokat, honnan tudjam én azt? De úgy vélem, ha történetesen ismét állatkiállítás rendeznének Temesvárott, ismét csak én nyitnám meg, mégpedig mai minőségemben.

A társaság csendes helyeslése kíséri a „taktikus” szavait.

— Érdekes, miniszter ur, — szólaltam meg, — hogy a kormány tagjai hasonlatokban közlik válaszukat. A miniszterelnök ur Déván, most pedig a földművelésügyi legmagasabb intézője itt teszi ezt.

Látható érdeklődés közepette jókedvűen válaszol a miniszter:

— Mindenki a maga módja szerint. Beszélni

hasonlatokban beszélünk,

azt is nagyritkán, de helyettünk komoly kormányzati tetteink beszélnek. Lássá most is azt hiszik odaát, — ilyen jelzővel illeti állandóan az egyesült ellenzéket, — hogy gyengék vagyunk, pedig tévednek! A liberális párt még nem vonultatta fel messzehordó Bertáját...

— Igen, igen hátra van még a Berta, veti oda mosolyogva Cipeanu államtitkár.

Istenemre, most már nemcsak az egyesült ellenzék, hanem jómagam is kíváncsi vagyok a liberálisok Bertájára.

Nagy ágyu lehet,

a modellje is biztosan elkészült már. Most már tudom késodója Constantinescu a liberálisoknak: mindene!...

— Egy szakbavágó kérdést miniszter ur. Szó lehet-e az állatkiviteli díjak és a gabonaneműek vámdíjtételeinek le-szállításáról, mert ezt sürgeti az egész ország.

— Nem tudom — feleli komolyan a miniszter, — hogy a következő percben ismét derüre keltse társaságát. Honnan tudjam én azt, amikor az a legfelsőbb gazdasági tanács hatáskörébe tartozik? Igaz, hogy annak meg én lennék az elnöke, de tudja

sokszor leszavaznak.

Ha az ország érdeke úgy kívánja, segítünk a helyzetben.

— Miniszter ur, mi van a lengyel-román vámháborúval?

— Ez nem létezik. Lengyelország vámintézkedései általános jellegűek, különösen Németország ellen irányulnak és nem a román gyümölcsimporttal szemben léptek életbe. Viszont a mi szénvám-tételeink sem Lengyelország rovására hozattak, minden ország úgy védi a maga gazdasági érdekeit,

ahogy tudja.

Most tértem vissza a lebergi kiállításról és mondhatom a legjobb benyomásokkal. Sokat tárgyaltam a lengyel miniszterelnökkel és mindenben egy nézetben voltunk.

A szalonkocsi órája nyolcra járt, már nem akartam semmit a minisztertől. Kedélyesen kezét fog:

— Aztán küldje el a cikket, látni szeretném, — máskülönben én nem mondtam semmit sem.

Bucszásul egy doboz Kandia cukorral ajándékoz meg. Figyelmes titkárja a lejáró lépcsőig kísér.

Grösz Dezső.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2.45, Párisban 11.30.

Temesvári magánforgalom október 6-án reggel:

Dollár 206.5, angol font 1060, francia frank 9.65, svájci frank 46.10, lira 8.44, szokol 6.16, dinár 3.68, magyar korona 336, osztrák silling 29.20.

WINTERNITZ

női konfekció nagyruháza

Belváros, Lloyd sor, Löffler-palota

őszi- és télikabátok, ruhaidonságok, szőrmebundák nagy választékban

Elsőrendű angol és francia mértékszerinti szabóság

Józsefvárosi üzlet: Kossuth Lajos-utca 12

A prefektus beiktatása és a hivatal átvétele

Temesvár, október 6.

Oprea Jánost, Temesvár és Temes-Torontálmege új prefektusát, a közélet és a társadalom minden rétegéből szívélyes szerencsekívánatokkal keresik fel kinevezése alkalmából. A prefekturán tegnap délben megbeszélés volt, amelyen Cosma Aurel dr. volt miniszter, Oprea János prefektus, továbbá Georgevici Lucian dr. főpolgármester és Bejan Kornel szubprefektus vettek részt. Az új prefektus hivatali beiktatása ma megy végbe ünnepélyes formák közepette. A közigazgatási bizottság rendkívüli ülést tart, amelyen Bejan szubprefektus elnököl, aki egyben a megye tisztikara nevében üdvözlő beszédet mond. A beiktatás ténye ezen ülés keretében folyik le. Megjelenik az ünnepélyes aktuson Temesvár város tanácsának képviselője, valamint a kereskedelmi és iparkamara küldöttsége is. Az új prefektus nyomban átvézi hivatalát és megkezdi működését, amelyből értékes és gyümölcsöző munka fog sarjadni.

Ujságírójubileum

Temesvár, okt. 6.

Megirtuk, hogy Mangold Sándor, a Temesvarer Zeitung felelős szerkesztője, most töltötte be ujságírói munkásságának negyvenedik esztendejét. A jubileum alkalmából az Erdélyi és Bánsági Kisebbségi Ujságírók Szervezetének temesvári csoportja ülést tartott, amelyen az ujságírók meleg ünnepélyben részesítették közbecsülésben álló kartársukat. Kastriener Samu nagy beszédben méltatta Mangold Sándor negyven esztendő működését, rámutatott Mangoldnak a köz terén s az ujságírói kar tekintélyének és jólétének érdekében kifejtett tevékenységére s azt a reményét fejezte ki, hogy Mangold még több jubileumot is meg fog érni. Hasonló értelemben beszélt Orendi-Homenau Viktor is. Kubán Endre a magyar ujságírók nevében köszöntötte Mangold Sándort, a jó ujságíró, aki sohasem igyekezik előtérbe állani, ellenben annál hathatóbban dolgozik a köztér és például szolgál a fiatal ujságírógenerációnak. Mangold Sándor röviden, de annál nagyobb megatottsággal köszönt meg az ünnepelést. A gyűlés elhatározta, hogy az ülés jegyzőkönyvét díszes kivitelű másolatban — melyet a szervezet valamennyi tagjával aláírat — átadja Mangold Sándornak.

— A PARLAMENT MEGNYITÁSA ELŐTT. Bukarestből jelentik: Szerdán, esetleg esütörtökön minisztertanács lesz, amelyen a parlament megnyitására előkészületeit tárgyalják meg. Az Adeverul szerint a parlament első sorban a választójogi reform, a költségvetés, a kultuszreform, a magánoktatási javaslat és a szeszadótörvény tárgyalását tűzi napirendre.

— NINCS MÁR ELLENTÉT. Bukarestből jelentik: A Lupta és az Adeverul jelenti, hogy a kollaborált elenzéki pártok között folyó tárgyalások elvi megállapodásra vezettek. Remény van, hogy a még fennálló kisebb nehézségek is eliminálódnak. Maniu Gyula tegnap Bukarestbe érkezett, hogy személyesen vezesse a tárgyalásokat a parasztpárt vezérével.

Tisztviselő

román, kereskedelmi iskolai érettségivel, ki katonai kötelezettségének eleget tett, azonnali belépésre kerestetik a Timisiana banknál

A kisebbségi diákok

akik állami iskolákba jártak, mind megbuktak a a pótérettségén

Temesvár, október 6.

A bánsági középiskolák pótérettségire utasított növendékei előtt tegnap este hét órakor hirdették ki a vizsga eredményét, amely bizony elszomorító. Elszomorító azért, mert a vizsgára jelentkezett 125 tanuló közül végeredményben mindössze

negyvenhárom felelt meg.

Négy áldozata van a kultuszminiszter azon rendeletének is, mely a pótérettségét éppen hosszunapra tüzte ki. A temesvári zsidó liceum négy tanulója ugyanis az ünnepre való tekintettel

visszalépett a vizsgától.

Az írásbeli vizsga eredménye alapján, melyet annak idején közöltünk, szóbelire bocsátottak hetvenkilenc tanuló. Ezek közül

harminchat bukott meg.

A 34 kisebbségi tanuló közül mindössze 12 ment át a vizsgán. Szomorú tünet, hogy az állami iskolák kisebbségi növendékei közül

valamennyi megbukott.

Az egyes tanintézetek szerint a következők feleltek meg az érettségi vizsgálaton

Temesvár.

Diaconovic Loga: Tantu Tivadar, Chirilovics Béla, Bogojescu Miron, Ghersek József, Obadean Lucia, Perin Valér, Caton

Dinu, Coste Zeno, Mihaileseu Virgil.

Carmen Sylva: Dudesescu Constanta, Voniga Felicia, Opream Stela, Fluera Florica, Micsa Emilia.

Német-magyar állami liceum: Philipps József, Tuschal Miklós, Lauer József, Kohut József, Kőváry Béla, Gerbanescu Szilárd.

Piarista gimnázium: Kleinger Béla, Melanovszky Alfréd, Watz József, Jäger Ferenc, Mucsalov János.

Notre Dame: Wawra Johanna.

Oravicabánya.

Dragalina György liceum: Jenca Illés, Caragogu György.

Karánsebes.

Doda Traian gimnázium: Strainu Valér, Andreescu Titus, Bacila Florea, Fenesan János.

Lugoi.

Bredicean Caius liceum: Grosoreanu György, Secula David, Maior János.

Turnszeverin.

Traian liceum: Jirosneanu Mihály, Jonescu Demeter, Sandulescu Szilárd, Constantinescu Péter, Ciungulescu György, Neagoe Miklós, Danitorin Valeria, Georgescu Adél, Zimtea Filoméla.

Két halott, tizenhat sebesült

áldozata van egy kisiklott katonavonatnak

Kolozsvár, október 6.

Tegnap délelőtt Mátészalka álmás mellett egy katonavonat kisiklott. A Kézdivásárhely és Sepsiszentgyörgy közötti vonalon haladt az ötvenkét vagonból álló katonavonat, amelyhez egy

rosszkerekű kocsi

volt csatolva és ez okozta a szerencsétlenséget. A kocsi kisiklott és tizenhat másik kocsit vonszolt maga után. A katonák között nagy pánik keletkezett. Kettő meghalt, négyen súlyosan, tizenketten könnyebben sebesültek meg. A vasuti kocsik a sinek mellé estek és megrongálódtak.

A két halott Szücs Mihály biharmegyei és Paló György regátbéli katona.

Az első percekben a katonák azt hitték, hogy a balesetet a váltóór mulasztása okozta, amiért megtámadták és

meg akarták lincselni.

A tiszték vetették magukat közbe és megmentették a váltóórt. Rövidesen kiderült utána, hogy nem ő volt a hibás. A vasuti szerencsétlenséget egy olyan kocsi okozta, amely most került ki a brassói műhelyből és ez volt az első utja.

Malenicza Nagybecskerekken

folytatja üzelmeit

— Az egyik temesvári rablót Jugoszláviában felismerték. —

Temesvár, október 6.

A gyárvárosi Hajó-utcában elkövetett vakmerő rablás tetteseinek felkutatása során a gyanu, mint ismeretes, többek között Malenicza Leo lovagra is irányult, aki legutóbb a szegedi Csillag-börtönből szökött vissza Románia területére. Több olyan bűn is terheli ennek az embernek a lelkiismeretét, amelyet annak idején Temesvárott és a környékén követett el, mint vakmerő típusa a

mindenre elszánt

szélhámosnak. A rablás után, ahogyan azt a hatósági nyomozás megállapította, egy ideig a szomszédos községekben bujkált és egy kedvező pillanatban átszökhett Jugoszláviába a határon.

Erre a feltevére válasza az érdekes telefonbeszélgetés, amely egyik legutóbbi estén Temesvár és Nagybecskerek között folyt le. A nagybecskereki Rózsa szállóból ugyanis egy Glück

Manó nevű kereskedő, aki a Steinitzer ottani szénkereskedő cég beltagja,

telefonon kereste

a temesvári szigurancát, de mivel románul nem tud és megérietni nem tudta magát, a gyárvárosi Kramer családot hívta fel. Elmondotta, hogy Budapesten járt és ott olvasta a lapokban, hogy a Kramer családot kirabolták, valamint azt is, hogy a tettesek között minden valószínűség szerint szerepel Malenicza is.

Nagybecskerekre hazaérkezve, másnapon legnagyobb meglepetésére jelentkezett nála egy kopott ruházatu férfi, aki Malenicza Leo néven

mutakozott be

és előtte ismeretlen célra adományt kért. Pénzt természetesen nem adott neki hanem még aznap értesítette a temesvári érdekelteket azzal, hogy tegyék meg a lépéseket a szökésben levő

rabló letartóztatására. Vajda Lajos a Kramer család nevében ezt az értesítést haladéktalanul jelentette a temesvári nyomozó hatóságoknak, amelyek viszont Nagybecskerekben az ottani rendőrhatalóságok útján interveniáltak, hogy Maleniczát kutassák fel és tartóztassák le. A nagybecskereki rendőrségtől eddig jelentés nem érkezett.

Szó sincs

a buza kiviteli vámjának leszállításáról

Bukarest, október 6.

Ma délután ül össze a legfőbb gazdasági tanács, hogy tanulmányozza a kiviteli illetékek ügyét. Constantinescu Tankred kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy a gazdasági tanács összehívása folyó ügyekkel kapcsolatos és kizárólag a tengeri, zab és az árpa kiviteli illetékének kisebb mérvű leszállítását hozza majd javaslatba. Azonban semmi esetre sem lesz majd szó a buza kiviteli illetékének redukálásáról, mert még mindig nem állnak pontos adatok rendelkezésre a belföldön való fogyasztásról és a hadsereg szükségleteiről.

A forint

lesz az új magyar pénz

Budapest, október 6.

Ezen a héten dől el a magyar pénzegység végleges megállapítása. A helyzet ma az, hogy a „forint” bevezetése áll előtérben, amely huszezer papirkorona beváltási alapon lép életbe. A pénzügyminiszter egy megjegyzésében felhívta a figyelmet, hogy huszezer osztószám nem csinálhat bajt a forgalomban. A valutakonferencia többi tagja ugyan a tízezer osztószám rendszeresítését kívánta. A gazdák is hívei a forintrendszernek. A huszezer papirkoronával egyenlő forintból két félförintot csinálhat és egy félförint egy koronával, tehát tízezer papirkoronával lesz egyenlő.

Emellett azonban tartja magát az a hír is, hogy a pénzügyminiszter az utolsó pillanatban mégis csak az aranykoronát fogja választani 14.500-as osztószám alapján.

Fedák Sári

pozsonyi vendégszereplését betöltötték.

Pozsony, október 4.

Fedák Sári, akiről az utóbbi időben válpörével kapcsolatosan sokat írtak és beszéltek, megint adott témát a sajtónak. Egy bécsi lap ugyanis Pozsonyból nyert értesülés alapján azt írja, hogy Fedáknak vasárnap kellett volna vendégszerepelnie a pozsonyi színházban. A szlovák miniszterium azonban az operettdiva fellépését eltoltotta azzal a megokolással, hogy a művész három év előtt Budapesten szavahihető tanuk előtt azt az ígéretet tette, hogy vendégszereplésének tiszteletdíját felerészben irredenta propaganda célokra akarja fordítani.

— ROMANIA KÖLCSÖNT KERES AMERIKÁBAN. Bukarestből jelentik: A román delegáció tegnap este Washingtonba utazott. Amennyiben az amerikai tartozások ügyében létrejön a megállapodás, a bizottság tárgyalni fog egy nagy állami kölcsönről is.

Őszi és téli ujdonságok

a legnagyobb választékban megérkeztek Szilomanek és Társa nő divatruházába, Timișoara II., Coronini-tér

Nikolits & Schutz

férfiruha különlegességek és szabókellékek szaküzlete
TIMISOARA-CETATE :: AGRAR-PALOTA :: TELEFON: 18-42

Megérkeztek az őszi és téli divatujdonságok! Eredeti angol ruha- és kabátszövetek, Ratiné, Diagonal, és Velour különlegességek. Raglan kelmék, divat- és sportszövetek a legfinomabb minőségben! Frakk-, Smoking- és Jaquette-szövetek a legkifűnőbb angol anyagokból!

A legolcsóbb napi árak! Tekintse meg kirakatainkat és rakatainkat, a vásárlás nem kötelező!

Hírek

A Bánság hódolata
a királyi család előtt

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-
tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra
160 lei, félévre 300 lei, egy évre
600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az ó-
királyságban 3 lei, Magyarországon
2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár,
Csehszlovákiában fél ck., Ausztriá-
ban 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

A parkettánc

Örökre fogta el néhány év előtt az emberiséget. Ugy jött, mint a közép-
korban a tarantella, vagy a vitustánc.
Mindenkinek járta, aki látta és mert so-
an látták, sokan járták. És a mulatók
tán a kávéházak és a jobb vendég-
ek is hirdették: ótörái tea parket-
tánc. A tea mellékes volt, mert fő-
olt a tánc. London, Páris, Berlin,
Bécs és más nagy város mind ennek
táncöröklének hódolt. Sőt külön hi-
vatos táncosnőket szerződtettek,
kiknek nem volt egyéb dolguk, mint
ól megforgatni a teára jött hölgyeket,
és ebből valóságos jövedelmi források,
letpályák fakadtak.

A bécsi rendőrségre most azonban
ajólt az erkölcsi érzés. Kimondta,
hogy a parkettánc erkölcstelen. Felfe-
lte, hogy a feleségek a parkettáncos-
okkal, a férjek pedig a parkettáncos-
nőkkel csalják meg házastársukat. És
riadták az ukázt: tilos a parkettánc,
ilos a hivatos parkettáncosok és
parkettáncosnők alkalmazása. Való-
zinü, hogy ez az erkölcsi hullám,
mint valamikor a parkettánc öröklé-
ségigszárgul Európán s a bécsi példa
nindenütt utánzásra talál. Egész se-
eg táncalfonz és táncdulcinea kény-
elen lesz más foglalkozás után nézni.

Egyet azonban elfelejtett a bécsi
endőrség: azt, hogy ma az egész világ
gy táncaterem, mindenki parkettáncot
ár. Sok ember aranyborjú körül tán-
ol, sok a hatalom előtt, a legtöbb pe-
lig tojástáncot jár a sokféle baj és
endelet között. Ezt a táncot szüntesse
neg a bécsi rendőrigazgató s akkor
alóban ember a talpán.

— Németország kereskedelmi
szerződése a szovjettel. Berlinből
elentik: A német kormány elvben
egnap elfogadta a német-országi keres-
tedelmi szerződést, amely jogi, gaz-
lasági, vám és vasutügyi kérdésekre
vonatkozik.

* Őszi kalapudonságok: Ita, Borsalino
gyukits, Hüchel-gyártmányok. Papp Gábor-
nál, Timisoara-Cetate.

Temesvár, október 6.

A szivekben visszhangzik még a
vasárnapi királylátogatás alkalmával
megnyilatkozott hódolat és lelkesedés.
Temesvár és a Bánság népe érzel-
meinek hü tolmácsolója volt az a be-
széd, amelyet a diszebéd alkalmával
Georgevici Lucian dr. főpolgár-
mester mondott és amelyet alább
egész terjedelmében közlünk.

Királyi Felségek!

Mi a Bánság alázatos és hódol-
tallaljes polgárai büszkék va-
gyunk rá és örülünk, hogy Fel-
ségtek meglátogatták Corvin Já-
nos ősi városát és követlen
meggyőződést szerezzenek ennek
az országrésznek földfeletti és
földalatti gazdagságáról, lássák
a bánsági parasztgazda munká-
jának eredményét, tudomást sze-
rezzenek állattenyésztésünk fej-
lettségéről és ipari előrehaladá-
sunkról.

Három tényező: a közgazdaság,
az ipar és a kereskedelem az,
amely egységes vezetés mellett
nemcsak az ország gazdagsá-
gát mutatja, hanem az egész or-
szág nemzeti vagyonát is.

Felségek most csak egy kis
részét láthatták ennek a gazdag-
ságnak a mai állatiállítást kere-
tében, de szerény nézetem az,
hogy elegendő meggyőződést
szereztek arra nézve, hogy mi
bánságiak szorgalmasan dolgo-
zunk és képesek vagyunk szépet
és jót produkálni. Felségek lát-
ogatása csak növelte a kiállítás
értékét és ez a magas látogatás
mintegy ellenértéke volt a mi
szorgalmas munkálkodásunknak.
Ebből erőt merítünk arra, hogy
a nemzeti közgazdaság érdeké-
ben a jövőben még hathatósabb
munkát fejthessünk ki.

Ilyen érzésektől hevítve a bán-
ságiak nevében legmélyebb hó-
dolatunkat és megingathatatlan
hitünket helyezzük a trón zsámo-

lya elé és kérjük a Mindenhatót,
hogy ajándékozza meg jó egész-
séggel, hogy még számos éven
át uralkodhassék a királyi csa-
lád dicsőségére, a nemzet nagy-
ságára népe fölött.

Éljen az összes románok di-
csőséges királya! Éljen felséges
hitvese, a mi gyámolítónk, Mária
királyné! Éljen Károly trónörö-
kös! Éljen Elena hercegnő! Éljen az egész királyi család!
Hurrá!

A királylátogatási ünnepek im-
pozáns és méltóságteljes lefolyása
abban a jelentőségteljes körülmény-
ben nyert szankciót, hogy Ferdinánd
király Ófelsége közvetlenül az el-
utazás előtt az udvari vonatban leg-
magasabb meglegedését fejezte ki
Georgevici Lucian dr. főpolgár-
mester előtt a rendezés minden
mozzanatának sikerült voltáért. Az
uralkodó kézzelirással bucsuzott a
főpolgármestertől, akit ritka kitüntetés
ért Mária királyné Ófelsége részéről
is. A királyné ugyanis a megnyilat-
kozott hódolat és a lakosság részéről
kifejezésre juttatott szeretet emléke-
képpen saját kézalírásával ellátott
fényképét adományozta a főpolgár-
mesternek. A Gyapjuipar Részvény-
társaság vezérigazgatóját hasonló
kitüntetés érte és a Felséges Asszony
a főpolgármestert bizta meg, hogy az
alírással diszitett fényképet juttassa el
Totis Rezső vezérigazgatónak. A
fogadási ünnepek és a kiállítás
sikerült rendezése felett a trónörökös
Ófelsége is őszinte elismerését fe-
jezte ki. A bucsu alkalmával a király
szívélyesen köszöntötte Cosma
Aurél dr. volt minisztert és Oprea
János prefektust is. Temesvár törté-
netében egy ragyogó aranylap íródott
meg a vasárnapi nappal.

A programba felvett ünnepek
zavartalan, körültekintő és tapintatos
rendezése körül Heim Ernő dr.
tanácsnok szerzett magának igaz ér-
demet.

— Oroszország belép a Nép-
szövetségbe? Berlinből jelentik:
Csicserin, orosz külügyi népbiz-
tos a Stresemann dr. német kül-
ügyminiszterrel folytatott tanácskozás
után kijelentette, hogy már Locarnóban
megvalósítják a biztonsági szerződést.
Ezután Oroszország újabb megfon-
tolás tárgyává teszi a Népszövetségbe
való belépés kérdését.

* Őszi és téli ujdonságok megérkez-
tek nagy választékban Dénes és Pollák
cégnél, Gyárvaros, Andrassy-ut. Fiók-
üzlet: Belváros, Mercy-utca. Cégtu-
lajdonos Dénes Vilmos.

— Halálozás. Billitz Edgár
kereskedő, a Billitz Gyula cég tár-
sulajdonosa negyvenhárom éves korá-
ban hosszu betegség után meghalt.
Halálát özvegye, kis gyermeke és
anyja gyászolja. Temetése ma délután
három órakor lesz.

— Burián dr. sebész rendelését
Bulevard Regele Ferdinand 8. szám
alá (Lloyd-sor, Dauerbach-palota), I.
emelet helyezte át. Telefon 560.

* Világvárosi látványosságot nyújt
a Lloyd-soron levő Löffler-palotában pom-
pázó Winternitz női konfekció nagy-
áruház. Az üzlet gazdag választékot kínál
raktára a ragyogó kirakatokban tükröződik
vissza, amelyek a legstílusosabb elrendezés-
ben mutatják be a női divat legújabb reme-
keit.

* Sportemberek biztalan győznek, ha a
Fa Mihály hentesmester által készített felvág-
gottal táplálkoznak, amely a telekház-téri és
Mária melletti üzletekben kapható.

— Egy gyorsvonat beleszaladt
egy személyvonatba. Párisból jelen-
tik: A Gare l'Esten egy gyorsvonat neki-
szaladt az állomáson veszteglő személy-
vonatnak, amelyből éppen kiszállottak
az utasok. Az összeütközés olyan
erős volt, hogy a személyvonat vala-
mennyi ablaka összetört. Az utasok
között pánik tört ki. Számosan meg-
sebesültek.

* A gyárvarosi Pátia-kabaré ismét
több új tagot szerződtetett. Ezek kö-
zül kitűnnek: Perényi Manca opera-
énekesnő, Kiss Berta ének- és táncos-
nő, Miss Yolanda spicetáncosnő,
Frizzi Frizz táncosnő. Ma este a nagy
műsor keretében színrekerül a Sátán
maszkja című groteszk játék, továbbá
a Doktor Pacset című kacagató bo-
hózat.

— Orvosi hír. Reisz Adalbert
dr. nőgyógyász-specialista rendelőjét
Józsefváros, Hunyadi-ut 6 alól Bel-
város, Szerb-utca 5, I., (Erzsébet-
udvar), helyezte át lakásával együtt.
Rendel 9-11, 3-5-ig. Telefon-
szám 2003.

— Egy karmester ünneplése.
A Temesvári Dalkör szombat este a
Scholier-féle vendéglőben összejöv-
telt rendezett Szegő Ferenc kar-
mester tiszteletére, akinek nagy ér-
deme, hogy a dalkör a marosvásár-
helyi országos dalosversenyen első-
díjat nyert. Ragaszkodásuk jeléül mű-
vészi értékű ezüst cigarettatárcát nyuj-
tottak át Szegő karmesternek, aki azt
meghatott szavakkal köszönte meg.
Steiner Ferenc elnök buzdító sza-
vai után több éneket adtak elő. A
Temesvári Dalkör különben lázasan
készül a Glória dalegyüttessel egyútesen
a színházban október 10-én rende-
zendő hangversenyre.

* Megnyit Dénes és Pollák nődivat-
áruház fióküzlete Belváros, Mercy-utca.
Főüzlet Gyárvaros, Andrassy-ut.

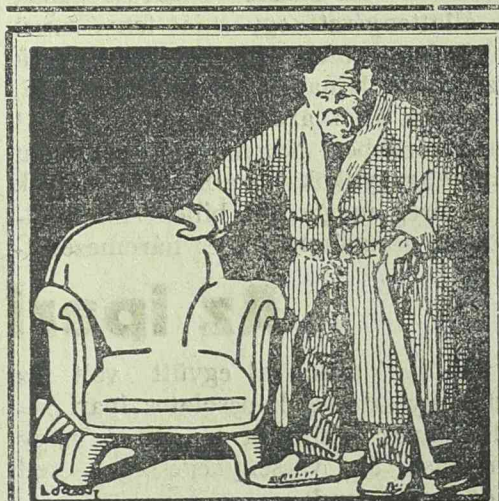
— MIKOR A NAGYOK HABORUS-
DIT JÁTSZANAK. Londoni jelentések
szerint tegnap Newyork felett a had-
ügyi kormány nagy légi hadgyakorlat-
ot tartatott. A támadó repülőrajok a
gázbombákat helyettesítő színes kon-
fettit és papiroskigyókat dobtak a vá-
rosra. A felhőkarcolók tetején felállí-
tott géppuskák pedig elhárított tüzelést
indítottak meg a papiroskigyók ellen. A
nagyok játékának a gyerekek örültek
legjobban.

* Lloyd-Taverna mai műsora világ-
sláger.

— Halálos baleset a rékási
pályaudvaron. Jarics Máté rékási
levélhordó kivitte az induló postát a
vasuti állomásra. Két a pályán álló
teherkocsi között akart áthaladni,
amikor az egyik kocsi hirtelen meg-
indult. Jarics a kerekek alá került és
súlyos sérüléseket szenvedett. Néhány
óra múlva meghalt.

„Ámor“-krém.
„Ámor“-pudding három színben.
„Ámor“-pomádé.

„Ámor“-arcvíz szépségi, üdítő és konser-
válja az arcot. Kapható Sárga Gyula
gyógyszertárban Temesvár-Erzsébetváros,
Telekház-tér 1 sz.

Igy akar
szervenvedni?

Nem? Ugy ápolja testét

„Diana“ sóborszesszel,

mert
ez a jó háziszor
megszüntet

RHEUMÁT, CSUZI, KÖSZVÉNYT

és minden hűlésből eredő fájdalmat.
Ügyeljünk a DIANA névre, mert hamisítják!

Kérje mindenütt a legkiválóbb

borotva-
pengét,
Vezérkép-
viselet és
nagy lera-
kat:
Henry
Margu-
lius,
Bucuresti,
Str. Smár-
dam 4.

Az ujonnan megnyitlt
autófelszerelési
szaküzlet

ajánlja dusan felszerelt raktá-
rát mindennemű autó-alkat-
részekben.

Tulajdonos
Minnich János.

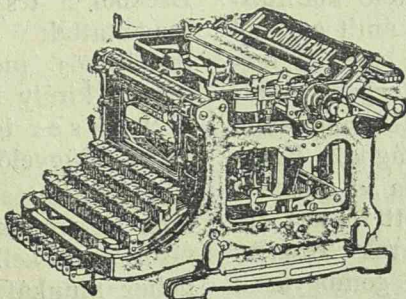
Hunyadi-utca és Dóm-tér
sarok.

128

Continental

irógépek leg-
újabb bronz mo-
dellje most jelent
meg!

kötelezettség nélkül az egész
ország területén. Vezérképviselő:

Sebestyén Béla,

Mindazon alkatrészek, kü-
lönösen a betűcsapágyak,
amelyek kopásnak vannak
kitéve, a legellenállóbb ne-
mes bronzból készülnek és
így nemcsak az irógép
határtalan tartósságát, ha-
nem a teljesen zajtalan jár-
rás mellett a gyors tiszta
precíz írást biztosítja. A
Continental bronz modell-
jét bemutatjuk minden vétel

Timisoara, Sft. Gheorghe
(Szt. György-tér). Tel. 9-48

Séta a temesvári kiállításon

— állatkiállítás és állattenyésztéssel kapcsolatos ipari kiállítás. —

Temesvár, október 6.

A temesvári állatkiállítás, amelyen Temes-Torontál, Arad, Krassó-Szörény és Hunyad megyék fejlett állattenyésztésének hű képe tükröződött vissza, az impozáns siker jegyében fojt le. Kötelességet mulasztanánk, ha nem szólnánk a teljes elismerés hangján a kiállítás rendezőségéről, amely mindenben szakszerű és harmonikus munkát végzett. Turturica Teodor kerületi felügyelő heteken keresztül a körültekintő szakember minden tudását és hivatottságát latba vetette, hogy a temesvári kiállítás a hasonló célú rendezések sorában értékes

és maradandó mozzanat legyen. Fărădhatatlan munkálkodását a dicséret hangján kell illetni. Nem kevesebb érdem jut e téren Manolescu állattenyésztési vezérfelügyelőnek, Hoszsú Vazul törvényhatósági főállatorvosnak és a rendezőség többi tagjának, akik elsőrendű képviselői szakmájuknak.

Aki körüljárta a kiállításon, meggyőződhet róla, hogy Bánság állattenyésztése az országban első helyen áll s ezt a pozícióját meg is tartja. Alábbi beszámolóink csak vázlata a kiállítás képének.

Az állatkiállítás

A bánság egyik legismertebb állattenyésztője Lőnyi Ottó nagysemlaki földbirtokos, akinek pompás mintagazdasága van. Évek hosszú tapasztalata és hozzáértés adja meg azt az eredményt, melyet Lőnyi Ottó az állattenyésztés terén elért. Kiválóan feltűnést keltettek a kiállításon lipicai és mezőhegyesi csikói és különböző nemesvérű kancái, amelyekkel második díjat nyert. Hozzáértők elismeréssel vannak különösen egyik mezőhegyesi csikójával szemben, melyet negyven ezer leire értékelnek. Sertés-hízlaldája és tenyésztése elismert mindenfelé. Fajsertései úgy husra, mint pedig zsirra nézve elsőrangúak. Mangalicái a kiállításon második díjat és pénzjutalmat nyertek. A kiállított állatokat állandóan nézik a kiállításra jött gazdák és a legteljesebb elismeréssel nyilatkoznak azokról.

Ugyancsak ismert állattenyésztő a Bánságban Gyertyánffy Andor gyéri földbirtokos, aki különösen sertéseket és szarvasmarhákat állított ki. Feltűnést keltett öt darab kan és öt darab koca, amelyek még kilenc hónaposak, de fejlettségük felér más fajok egy éves példányaival. Ez a faj eredetileg Szerbiából származik, ahonnan az első példányokat negyven esztendő előtt édes atyja hozta a Bánságba és azóta ő folyton nemesítette és fajilag tisztán tartotta. Szarvasmarhái magyar fajtajának, a hét tehén és öt borjú, melyet a kiállításra felhozta, nagy elismerést keltettek. A bikák a Wenckheim grófi, az Almásy grófi és a mezőhegyesi koronauradalomból valók, ahonnan negyven év óta befelfrissítés céljából rendszeresen szerezte be. A mostani kiállításon aranyérmeket és diszoklevelet nyert a kiállított szarvasmarhakkal és sertésekkel.

Schmidt József bogárosi gazda és állattenyésztő egy saját tenyésztésű feltűnően erősen kifejtett gyönyörű tizenhét hónapos úszót állított ki. A remek állat általános feltűnést kelt a gazdakörökben. Nagyon szép példányu orpington-tyukokat is állított ki, melyek a nemrég megtartott billéi állatkiállításon aranyéremmel és háromezeröt-

Az ipari kiállítás

Az állatkiállítással együtt volt az állattenyésztéssel kapcsolatos ipari készítmények kiállítása is. Itt is nagy haladást és versenyképességet kell megállapítanunk.

A tejtermékek feldolgozását végző berendezések egész sorozatát tünteti fel Breuer Jenő (Temesvár, Bonnau-utca 14.) kiállítása. Az Alfa-Laval-szeparátor, amely az egész világon elismert s mely egyetlen modern tejgazdaságból sem hiányozhatik a kiállítás főcíkké. A cég egyedüli képviselője a stockholmi gyár modern tejfeldolgozó gépeinek. Mindennemű felvilágosítást és költségvetést ingyen ad a cég.

Első Csákovai Sajtgyár (tulajdonos Löwensohn Vilmos) mindennemű készítményét izletesen állította ki. Elismert minőségek a Latrap és a Ciacova Special. Készít líptól turót, teavaját, amely nemcsak a Bánságban

száz lei jutalommal lettek kiuntetve.

Gyertyánffy László dr. rackatenyésztete általános elismeréssel találkozik a kiállításon. Gyertyánffy László dr. régóta foglalkozik állattenyésztéssel és Magyarországon 1910-ben és 1914-ben a champion-díj nyertese volt. Azonkívül már egyéb kiállításon is számos díjat nyert. Különös elismerést arattak kiállított fajbirkái, amelyek gyapjuja dus és elsőrendű minőségű. Azonkívül kiállított mangalica sertéseket, félesztendők kanokat és kocákat, amelyekkel aranyérmeket és diszoklevelet nyert, a racka-juhajtával pedig szintén aranyérmeket és championdíjat nyert. Modern és szaktudáson alapuló állattenyésztete méltó kiegészítője például gyéri mintagazdaságának.

A sertéskiállítás nagy feltűnést keltett Olariu Péter Gyárvaros, Fő-utca 25. szám alatti hentesmester fehérszörű hizott sertése, mely 475 kilót nyom. A gyönyörű példányt a bírálóbizottság az első díjjal és négyezer lei pénzjutalommal tüntette ki. Olariu Péter, aki rendszeresen foglalkozik sertéshizlalással, ezen a téren már sok sikert ért el.

Ugyancsak gyönyörű állat volt az a háromszázötven kilogrammos hizott fehér sertés is, melyet Olariu György Malom-téri hentesmester állított ki. A bírálóbizottság elismeréssel nyilatkozott a szépen fejlett állatról és azt a második díjban és kétezer lei pénzjutalomban részesítette. Olariu György szintén régi és elismert szakember a sertéshizlalás terén.

A baromfiállítás feltűnést keltettek Prochaszka Hugó, dettai tenyésztő szárnyasai. Egy emdeni libája első, egy pekingi kacája pedig második díjat nyert. Szakkörökben azonkívül nagy tetszéssel találtak az általa tenyésztett tigaja-birkák is, melyek első díjat kaptak.

A kutyakiállításban a sok kiállított fajb között méltó feltűnést keltett egy weszfáliai dogge, amely Totisz Rezső temesvári gyapjgyári vezérigazgató tulajdona. A kutyát, mely a Treff névre hallgat, a bizottság elsőosztályu aranyéremmel tüntette ki.

és Erdélyben, hanem a régi királyságban is nagy keresletnek örvend. A cég ezenkívül készít mindennemű munkásturót, amely nemcsak olcsóságával, hanem nagy táperezével is kitűnik.

Weimann Leó (Temesvár, Buzaia-ut 25.) állati nyersterményeket feldolgozó telepe szemléltető kiállításban mutatja be mindazt, amit ezekből a terményekből készíteni lehet. A legkülönbözőbb használati tárgyak állati szőrökből, szaruból, állati csontokból. Készítményeit Németországba, Franciaországba, Olaszországba is eksportálja, különösen válogatott lószórt fonódák és sörte ecsetgyárak részére, szarut fésűgyárak és gombgyárak részére.

Ha belépünk a kiállítás területére, szembetűnik az udvar drótkerítése és nagykapuja, amely kivitelével és minőségével, csinoságával és erősségével

vonja magára a szemlélő figyelmét. Ezek Bozsák Mihály negyvenhat esztendő óta fennálló temesvári sodronygyárának készítményei. A gyár mindennemű sodronykerítést állít elő a legválasztékosabb kivitelben és min-tával. Sodronykerítéseken kívül szita-gyártással is foglalkozik a telep és ezen a téren is elsőrendű hírnevet és tekintélyt szerzett magának. Bozsák Mihály gyárának készítményeit messze földön ismeri a közönség. A gyár, mely nagyszámu munkással és a legmodernebb felszereléssel dolgozik, a nagy kereslet dacára is abban a helyzetben van, hogy a megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölheti.

Comestibila. Egy négy hónap óta fennálló fiatal temesvári gyárnak a cége ez, amely azonban máris készítményei folytán mindenfelé, ahol a különleges finom sajtokat, továbbá a zamatos készítményü kolbászokat és kiváló gondossággal előállított szalámit szeretik, nagy népszerűségnek örvend. A Comestibila a gyárvarosi Strada 3. August (Andrássy-ut) 24. szám alatt rendezkedett be a Mirbach-palotában, ahonnan naponta nagy mennyiségben küldik szét készítményeit.

Kovács István régi jó hírnevű temesvári kocsigyáros (Fröbl-utca 58) gummikerekü luksushintót, női hajtó-kocsit, könnyű homokfutót és ruganyos teherkocsit állított ki. A kocsi kivitele, csinosága és minősége általános dicséretet váltott ki. Bunghe-tianu sziguranca vezérfelügyelő a trónörökös megbizásából érdeklődött Kovács kocsigyárosnál, akinél a kis Mihály herceg részére kocsit akar rendelni.

A Jörg-féle lieblingi sajtgyár mutatós kiállítását a királyi család tagjai megtekintették, egyes sajt-fajtákat megízlelték és azokról a legteljesebb elismeréssel nyilatkoztak. A királyné és a trónörökös vásároltak is a Jörg-sajtokból. A gyár minden készítménye, melyet különben az izléses csomagolás is jellemez, általános elismerést keltett a közönség körében.

Herz Hermann Fiai Román Szalámigyára csinos kis pavillonban állította ki készítményeit. A közönségnek alkalma volt az izletes, jó szalámit megkóstolni s arról a legnagyobb elragadtatással szólt. A készítés hozzáértő módon, válogatott finom minőségű húsból történik. A Herz-féle szalámi kiválóságát bizonyítja különben az is, hogy minden jobb üzletben és csemegekereskedésben állandóan nagy keresletnek örvend.

Goldmann Simon óras, kinek főüzlete jelenleg a Lloyd-soron levő Löffler-palotában van, egy miniatűr toronyórával szerepelt a kiállításon. Ez az óra, melyet a nyáron a strandközönség is megcsudálhatott, precizitásával tűnik ki. A Goldmann-cég specialitása a nagy órák gyártása. A cég szállította a karánsebesi, lugosi és aradi törvényszékek óráit, azonkívül az erzsébetvárosi római katolikus templom villanyóráját is.

Az Apis Bánsági Méhészeti Réz-szövetársaság mézet és méhészeti termékeket állított ki. A királyi család tagjai a kiállítást érdeklődéssel nézték. A mézből készült süteményt megkóstolva, dicsérték annak izletességét. Ezekből a tésztákból külön is becsomagoltattak maguknak. Károly trónörökös mézet rendelt. Ferdinánd király megszólításával tüntette ki Lohser igazgatót és Martinovici felügyelőt.

A kiállítással kapcsolatosan legálább három ezer vidéki látogató elszárolásáról kellett gondoskodni. Ezt a nehéz munkát az állomáson működő lakásbizottság látta el tapintatosan és közmegegyezésre. Fischer Miklós vezetés mellett Popescu belvárosi komiszárius vették ki részüket ebből a munkából.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betű 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Alláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Entorozott szobát külön bejárattal keresek. Ajánlatok „Csendes lakó” jellegre a kiad. hivatalba.

Fiatalközpár keres különbejárattal be-
rozott szobát lehetőleg a Belvárosban. Aján-
latokat „Magasbér” jelleg alatt a ki-
ad. b. kérek.

Jól bevezetett kültisztviselő magyar, néme-
román nyelvismerettel, **állást keres.** Meg-
kereséseket „Ügyes” jellegre a kiad. b.

Szakácsné, szobalány vidékre kerestetik j-
ízteséssel, gyermektelen házaspárhoz. Cím-
kiad. b.

Keresünk azonnali belépésre nagyon ügye-
kiszolgáló kisasszonyt. **Linoleum.**

Zsák, ponyva zsineg

SINGER HENRIK, Gyárvaros,
Fő-utca.
Telefon 13-25.

„FARMODONT” FOGKRÉM

Kályhák

Tedeschi János Fiai-
Temesvár II., Fő-u. 17.

Látható írásu, használt, de ki-
fogástalan

írógépet

keresek megvételre

Az ajánlott géppel irt ajánla-
tokat márka és ár megjelölé-
sével a lap kiadóhivatalába
kérek.

JUVELIE

Ékszerüzlet értesíti a nagyérdemű
közönséget és tisztelt vevőit, hogy
finom és izléses saját készítményü,
olcsó áruit kizárólag csak a Juvelie
Ékszerüzletben lehet beszerezni.

Iparművészeti munkák, átalakítások
és javítások szakszerű készítése.

Villanyerőre berendezett saját mű-
hely külön.

Brilliant, aranyat a legmagasabb
napiáron fizetem.

„JUVELIE”

Temesvár, Str. Mercy 3, kapu alatt.
Erdélyben és Bánátban jól bevezetett.

Segéd

a fűszer- és gyarmatáruszkamából,
141 aki import- vagy engrosüzletben
hosszabb ideig dolgozott, **azonnali**
belépésre kerestetik Balcan Impex R.-T.